

Treskoposten

Et medlemsblad for Gabriel Scott-selskabet

Nr. 1 - onsdag 22. januar 2003

6. årgang

Redaktør: Bjørg Adine Michalsen, medarbeider: Sven Kåre Larsen - Layout/trykk: TERJES trykkeri as

INNKALLING TIL ÅRSMØTE I GABRIEL SCOTT-SELSKABET

Lørdag 22. februar 2003 kl. 14.00 på Brekkekjær Pensjonat

Saker:

Vanlige årsmøtesaker.
Revidering av Selskabets vedtekter.
Saker som ønskes tatt opp, må være styret i hende innen 8. februar. Saksliste sendes ut til de påmeldte umiddelbart.
Alle medlemmer som har betalt kontingent for år 2002 har møte- og stemmerett.

Kl. 16.00: Hyggesamvær

Snitter, bløtkake og kaffe/te, kr. 100,-
Hjertelig velkommen!

Påmelding innen 8. februar til sekretær Arnhild Egeland, priv.tlf. 38 04 54 66, e-post: egeland.arnhild@c2i.net, eller Torstein og Kristine Gilje, tlf. 51 89 02 22 e-post: torste-g@frisurf.no

Vårmøtet 2003

Medlemsmøtet er i år lagt til skolehuset i Gamle Hellesund torsdag 29. mai - Kristi Himmelfartsdag.
Det blir orientering om skolehuset, og om uthavnen som er så sentral i Jernbyrden, - og ellers samvær i Scotts ånd.
Ta med mat og drikke.
Båtskyss fra kirkebrygga kl. 15.00.
Noter dagen i din 7. sans. Velkommen!

Scott-dagene 2003

Disse er lagt til helgen 5.-7. september. Programmet er ikke klarlagt ennå, men styret arbeider med et opplegg omkring "Gabriel Scotts barneskildringer." Vi tenker da ikke på barnebøkene, men i alle Scotts bøker spiller barn en vesentlig rolle. "De vergeløse" vil stå sentralt. Vi håper også å få til en opplesningskveld hvor vi møter andre av Scotts barneskildringer.

Våre nettsider

Styret er opptatt av å få til faste hjemmesider med en grei adresse, og vi regner med å få dette til i løpet av våren. Gabriel Scotts sønnesønnsønn, Arthur Myhre Scott, bosatt i Virginia, USA, har på eget initiativ startet en hjemmeside for Gabriel Scott-selskabet.
Han vil holde den oppdatert, så inntil videre oppfordrer vi medlemmene til å gå inn på <http://www.flycow.com/berggylte/kontakt.html>
Der vil du etter hvert finne stoff om årsmøtet og mer om vårmøtet.

Referat fra Scott-dagene

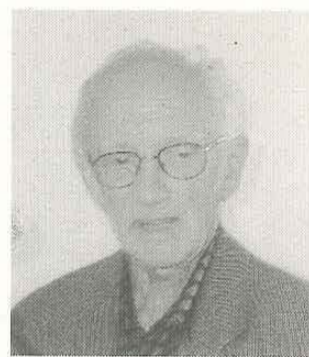
august-september 2002 -jubileumsåret for Sørlandet 100 år

Jacob Jervell holdt foredrag om "Helgenen" i Vestre moland kirke.

Scott-dagene startet torsdag 29. september med foredrag av Jacob Jervell om Scotts bok Helgenen. Det er fjerde gangen Jervell beriker oss, og det var uten tvil et glitrende foredrag.

Flere av oss mente det var det beste han hadde holdt i Selskabets regi. Foredraget ble holdt i Vestre Moland kirke. Tidligere har Jervell tatt for seg Kilden, Det gyldne evangelium og Fergemannen. Hva blir det neste, tro? Underholdere ellers var den kjente lokale sangeren Sissel Irene Sødal, akkompagnert av Solveig Refvig. En fin aften, godt ledet av Kristine G. Gilje.

Stula Ertzeid kåserte på Hotel Norge i Lillesand

Fredagen var vi samlet i Lillesand, nærmere bestemt Hotell Norge, der Sturla Ertzeid kåserte over Barkefletteren, denne underlige figuren Søren og hans liv.

Det var en humoristisk kveld. Sturla Ertzeid har en egen evne til å få sagt det på en slik måte at vi humrer og koser oss. Opplæseren Astrid Jaksholt Økland meldte forfall, og inn i siste liten steppet vår alles Sven Kåre Larsen, tidligere redaktør av Treskoposten, med en morsom opplesning han hadde på lur. Ellers underholdt ekteparet Anne Ma og Jan-Erik Usterud med sang.

Forts. s 2

Johan Falkberget om Gabriel Scott

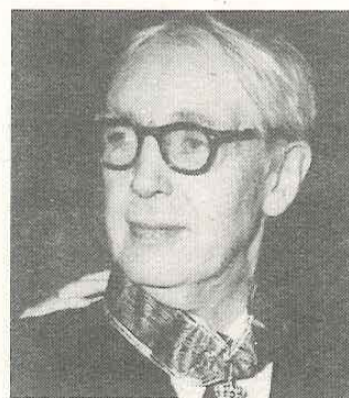

"Vi befinner oss i en telegramtid. Livet oppdeles i timer, minutter og sekunder. Det sitter ingen lenger under vinstokkens

grener og grubler over tilværelsens gåte. De evige og udødelige volder forholdsvis små bekymringer. Hinsidige kommer oss ikke lenger ved. All tenkning er uhyggelig jordisk og bundet. I noen monn preger denne innstilling også etterkrigstidens litteratur. Vårt metafysiske sjeleliv er tatt av vinden. Vi står ikke som tilforn ved stranden og lytter til samtalene mellom bølgene og stjernene. Den gamle og udefinerbare hyrdeposi overvintret - et sted. Hvor og hos hvem? Jeg tror at det går an å vise til

Gabriel Scott og hans "Maagereiret". Den alderstegne mester lot seg aldri rokke - nei, ikke mer enn klippen i havet! I sin ungdoms kunstoppfatning. Han har i to mannsaldre stirret gjennom sløret som dekker gudinnens ansikt - og i verk på verk fortalt om hennes navnløse skjønnhet."

Herman Wildenvey om Gabriel Scott

"All den sjeldne evne Gabriel Scott har til

å stemme sine personers sinn efter en vakker, bestandig lærerik og meddel-som natur er tilstede overalt..."

Notat fra lederskapet

Scott-dagene

Vi tenker med glede på Scott-dagene 2002 med gode foredrag og kåserier, sang og musikk. Uten forkleinselse for noen må professor Jacob Jervells foredrag fremheves. Det er det fjerde i rekken – og alle foredragene har han holdt kun en gang – på Scott-dagene. Så vi er en privilegert forsamling som har fått høre en så stor Scott-kjenner øse av sin innsikt og kjennskap til Scotts litteratur.

Selskapet har fått tilsendt manuskriptene til alle foredragene, og vi bør vel påta oss et ansvar for å gjøre dem tilgjengelig for flere.

Ellers setter det ekstra spiss på "da'ene" når medlemmer av Scott-familien deltar. I år var May og Jan Scott fra USA tilstede under hele arrangementet, og Jorunn og Helge Scott lørdag og søndag. Og allerede nå har Jan Scotts sønn Arthur gitt beskjed om at han har planer om å komme til Scott-dagene 2003.

Scott-studier

Det er også gledelig å registrere at det foregår en god del forskning på Gabriel Scotts forfatterskap, vesentlig knyttet til Høgskolen i Agder. Det er gledelig at flere unge studenter finner interesse for Scott. I høst har et meget aktivt medlem, Bjørg Adine Michalsen, levert og fått godkjent sin hovedoppgave innenfor kristendoms-kunnskap med tittel "Mennesketjeneste er gudstjeneste". Har Gabriel Scotts diktning appell i dag?

Det er interessant lesning, og også her bør vel Scott-selskapet være interessert i å gjøre stoffet tilgjengelig for flere.

Som ledere for Selskapet er det naturlig at spesielt spørreundersøkelsen i annen del har vakt vår interesse. Gjennom 8 konsise og svært relevante spørsmål har Bjørg Adine fått kartlagt begrunnelser og motiver for medlemskap i Scott-selskapet. Og disse er sannelig ikke ensartede! Det spenner fra ateisten til den gode "gammeldags" troende. Alle finner noe for sitt liv i Scotts diktning. Av dette må vi jo bare konstatere at Gabriel Scott er en dikter som pløyer dypt og spenner vidt.

Gratulerer, Bjørg!

Høstmøtet 2002

"Den glemte sørlandsfar hylles" (Agderposten).

Høstmøtet 2002 ble lagt til Arendal, både fordi at etter den opprinnelige plan for Scott-dagene skulle åpningen av disse vært lagt til Arendals-distriktet, - men også fordi det er styrets ønske å spre aktivitetene slik at flest mulig (medlemmer og ikke-medlemmer) kan få anledning til å delta. Det ble også fullt hus i kafeteriaen i Arendals flotte bibliotek denne oktoberkvelden.

Programmet var det samme som på Hotel Norge under Scott-dagene. Sturla Ertzeid, Sven Kåre Larsen og duoen Anne Ma og Jan Erik Usterud sørget for god og sørlandsk stemning, og varm fiskesuppe var prikken over i-en.

Når Agderposten i tillegg sendte både journalist og fotograf for å dekke arrangementet, har vi all grunn til å være fornøyd!

Referat fra Scott-dagene forts.

Disse er et kjent par i Kristiansands-området - proffe i sin underholdning, svært fine representanter for sørlendingen som sådan. Denne kvelden koste vi oss med nydelig fiskesuppe fra hotellet. Men noen av oss savnet nok å være på Brekkekjær som har vært brukt hvert år så lenge Selskapet har eksistert. Vi håper å komme igjen dit siden -

Lørdagen var en dag mange var spent på. For det første foregikk det på en lørdag formiddag i beste handletid og i konkurranse med mange andre arrangementer, for det andre var det første gang Scott-selskapet arrangerte noe i Kristiansand - Vilhelm Krags by, for det tredje var temaet den religiøse siden ved Scott. Hvordan ville dette gå? Vi var forberedt på at det ville komme ca 10 stykker, styremedlemmer inkludert, men antallet ble fleredoblet, og høyskolelektor Terje Mesel ved HiA var meget

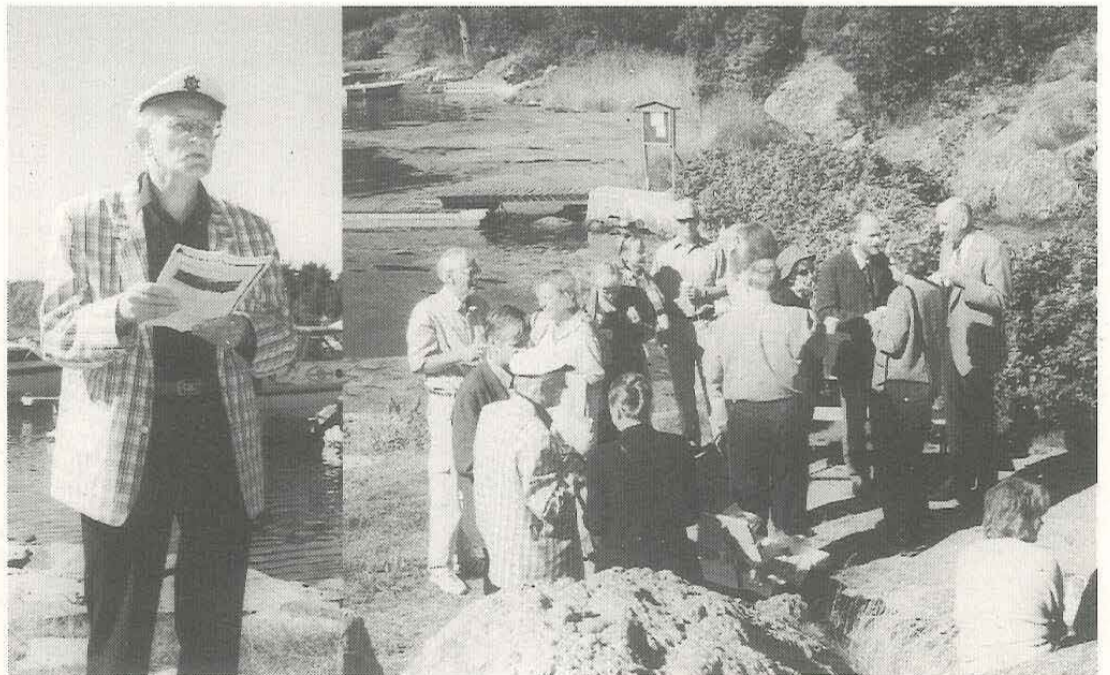
interessant å høre på med sitt tema "Fra sørlandske bedehus til mystikk og filosofi. Mange deltok i diskusjonen etterpå. Terje Mesel holder på med en doktoravhandling om nettopp den religiøse

Terje Mesel

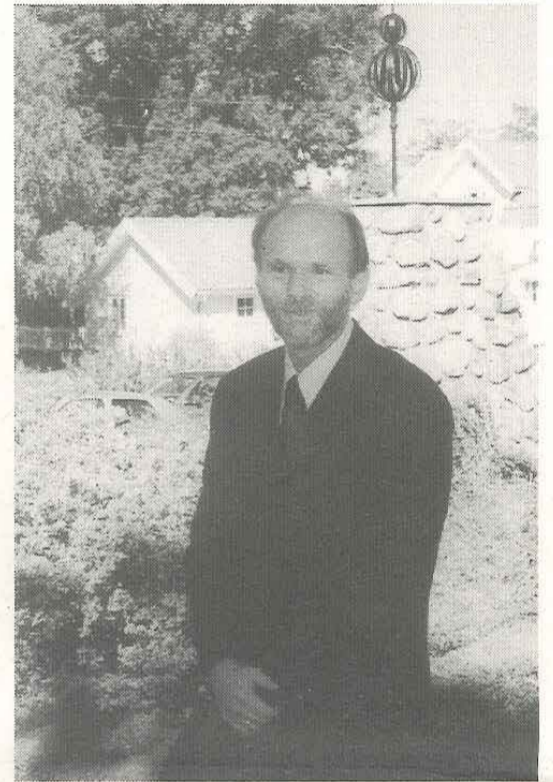
siden ved Gabriel Scott.

Scott-dagene ble avsluttet med gudstjeneste i Høvåg kirke og bekransning av Scott-varden, slik vi alltid gjør. Vi deltok også i gudstjenesten med opplesning fra "Brevet om fiskeren Markus", nemlig boka Kilden. Været var så fint som vi bare kunne ønske oss, og mange var med og drakk "kirkekaffe" på brygga etterpå. Til stede her var to av Gabriel Scotts barnebarn, Jan og Helge.

Sven Kåre Larsen på Kirkebrygga.

Jan Scott var med under alle Scott-dagene og var kommet helt fra USA med sin kone. Helge, en travel sykehuslege fra Oslo-distriktet, kom med sin kone og deltok på siste del av vårt arrangement. Også i denne sammenhengen fikk vi opplesning av Sven Kåre

Sønnesønn Helge Scott foran Scott-Varden ved Høvåg kirke.

Larsen. Han leste slutten av et stykke om "sørlendingen" av Gabriel Scott, som Larsen hadde funnet i et juleblad fra 1922 - velskrevet og meget ukjent. En fin avslutning!

Da denne Scott-varden ble avduket utenfor Høvåg kirke i 1974, ble det fremført en prolog. I "Treskoposten" denne gangen vil du finne nettopp denne prologen, skrevet og opplest av en kjent Kristiansands journalist, Olav Varen, alias Ukas.

BAM

Fra "Kirkekaffen" på søndagen etter gudstjenesten.

Gabriel Scott-selskabet

Årsmelding 2002

Styret har i 2002 bestått av:

Ledere: Kristine og Torstein Gilje

Sekretær: Arnhild Torsvik Egeland

Kasserer: Halgeir Verdal

Styremedlemmer: Tore Austad

Anders Bjørnholmen

Representant for

Arendalsdistriktet: Eli Søyland

Varamann: Jens Stien

Det har vært holdt 8 styremøter og behandlet 40 saker.

Gabriel Scott-selskabet må betegnes som et selskap i vekst. Det ligger implisitt i formål og vedtekter. Året 2002 ble derfor, som tidligere år, preget av stor aktivitet for styret. År 2002 var som kjent 100 års-jubileum for Sørlandsnavnet, og det ble under mottoet "Sørlandet i 100" lagt opp til stor feiring for hele landsdelen. I Gabriel Scott-selskabet ble vi tidlig klar over at det ble vi som måtte sørge for at Gabriel Scott fikk den plass han rettelig hadde krav på i jubileumsåret.

Vi satset derfor på å gjøre Gabriel Scott-dagene til et høydepunkt i feiringen, under tittelen "Gabriel Scott og Sørlandet." Vi mener vi lyktes med dette. I løpet av 4 dager fikk vi presentert spennvidden i Scotts diktning, fra Helgenen til Barkefletteren.

Styret tar det også som en honnør at vi fikk bevilget kr. 20 000.- både fra "Sørlandet i 100" og Aust-Agder fylke til Scott-dagene. Dette gjorde det også mulig for oss å gjennomføre et så pass stort program.

Iflg. vedtektene skal det arrangeres 2 medlemsmøter i året. Vårsmøtet fungerte som markering av 5-års-jubileet og ble holdt på Kvanneid pensjonat. Det ble en fin opplevelse. Høstmøtet ble lagt til Arendal og fikk stor oppslutning.

For oss i styret virker det som oppslutningen om disse møtene er svakt økende. Med en så spredt medlemsmasse har vi det stadig tilbakevendende problem: Hvordan kan vi få tilrettelagt medlemsmøtene slik at flest mulig får anledning til å delta?

Oppslutningen om høstmøtet i Arendal og formiddagsmøtet i Kristiansand gir vel en indikasjon på at vi bør "spre oss" litt mer.

Lesesirklene kom i gang i høst, og en utfordring til styret blir organisering av disse, og eventuell hjelp og veiledning til igangsetting av nye. Vi er fremdeles av den oppfatning at dette er en fin måte å trenge dypere ned i Scotts litteratur, og å treffe spennende mennesker.

Forlagsvirksomheten drives som før av Ingjerd Modal. Også i år ble det sendt ut 2 bøker: Helgenen og Det gyldne evangelium. Det er etter hvert blitt et forholdsvis stort lager av bøker, og styret vil henstille til medlemmene å være aktive til å kjøpe bøker (ypperlige gaver!) og reklamere for dem blant venner og kjente. For øvrig har forlagsvirksomheten utviklet seg til en ganske stor "bedrift", og i forbindelse med saken "vedtektsendringer" vil en del av problematikken omkring dette bli lagt frem.

Økonomien i 2002 har vært god. Takket være de nevnte bevilgninger gikk Scott-dagene for første gang uten underskudd. Vi har også kunnet betale trykkingen av "Det gyldne evangelium" uten å ta opp ytterligere kassakreditt-lån. Nyordningen med en konto for Selskabets ordinære virksomhet, og en for forlagsvirksomheten har vist seg å fungere bra.

Iflg. årsmøtevedtak 2002 ble styret pålagt å arbeide med vedtektsendringer. Det har tatt flere styremøter. Forslaget legges frem på årsmøtet. Arbeidet med dette har vist at det er en mangslungen virksomhet som er satt i gang, og som stadig er i utvikling.

En "ideell" organisasjon står og faller med entusiasmen og innsatsviljen til enkelt-medlemmene. I Gabriel Scott Selskabet har vi en god del av disse. På styrets vegne retter vi en hjertelig takk for innsatsen i 2002. Og til slutt takker vi for tillit, velvilje og godt samarbeide i året som gikk.

Kristine Gauslaa Gilje

Torstein Gilje

THE GOLDEN GOSPEL

Etter mange forespørsler har Scott Selskabet nå trykket opp igjen den alltid aktuelle Scottbok "Det gyldne evangelium". Under Scott-dagene 2002 ble en engelsk oversettelse av boken presentert. Oversettelsen er foretatt av Gabriel Scotts sønnesønn Jan Scott, som er bosatt i Virginia, USA. Dermed er nok en nytgivelse også tilgjengelig på det amerikanske marked.

Ved gjennomlesning av boken slo det meg hvor nær opp til den norske originalen denne engelske utgaven har blitt. Både språk og den spesielle Scott'ske tone er svært godt tatt vare på. Boken er å få kjøpt på Bygdebua hos Ingjerd Modal.

Prolog ved avdukingen av minnesmerket utenfor Høvåg kirke søndag 21. juli 1974

Av Olav Varen

For ham, som skrev den ringes adelsbrev og viet tukt og nøysomhet til savn, som vevde lyst og lykke i sin vev og ga den siste smerte ord og navn.

for ham, som diktet solblank sommersjø og terneflukt langs holmene de grå, som øynet Herrens hånd i fnokk og frø og skaperverkets storhet i det små

for ham, som tegnet skjebnens filigran i slungne mønstre gjennom slektens drift, som skrev dens runer ned i tegn og skrift og samlet skjell og stein til en roman

om mennesker. Om Gud. Om sol og regn, om nye trinn i gamle, glemte spor, om sagn og saga fra hans barndoms egn og vekster i hans magre moderjord

for ham, som samlet gylne øyeblikk, og skyld og nåde, seir og tapte slag og hverdags verk i livets mosaikk, og sødmestreif, og beske nederlag

for ham, som tegnet armod's furer i sin skrinne odelsjord, i stein og fjell og spant dem i et vindblått draperi når mulmet samlet seg, og steg mot kveld

for ham, som diktet drømmen om en drøm og dagens nære bud, og nattens brød, som skåtet trassig over tidens strøm og reiste skjold mot brodernid og nød

for ham, som nå forlengst har heist sitt seil, og løsnet trossen og tatt av mot slektens siste store skumringshav, for ham er denne varde reist.

"Sjøvarden" - som ble reist foran Høvåg kirke i 1974. Relieff er laget av billedhugger Nic. Schiøll.

Til Treskopostens lesere

“Mennesketjeneste er gudstjeneste”

Har Gabriel Scotts diktning appell i dag?

Dette er tittelen på Bjørg Adine Michalsens hovedoppgave i kristendomskunnskap,

Høgskolen i Agder/
Det teologiske fakultet,
Kristiansand høsten 2002.

Jeg vil gjerne benytte anledningen til å informere Treskopostens lesere om at Bjørg Adines hovedoppgave er ferdig, og jeg anbefaler den som lesestoff.

Opgaven er i to hoveddeler, slik tittelen antyder.

I første del har Bjørg Adine prøvd å finne forfatteren Scotts gudsbilde. Hun er en dyktig og lokalkjent veiviser som tar oss med fra bok til bok. Underveis velger hun ut tekstbiter, holder dem opp for oss og viser oss hva Scott skriver. Hun skriver: “Men Gud er ikke alltid så lett å finne. Da Vårherre var ute på marken sammen med høstfolkene, viste

det seg at den eneste som kjente Gud, var den blinde Johannes: “Der utåndet far Johannes, seeren den lykkelige som ikke så, den eneste som var blind, men også den eneste, som kjente Gud.” (Det gyldne evangelium, s. 147). Et fellestrekk ved bøkene er motstanden og aggresjonen mot dogmatikk og rettroenhet, skapt av mennesker og til hindring for å møte Gud.”

Det er ingen forutsetning at leseren kjenner bøkene fra før. Bjørg Adine setter søkelyset på Scotts tekster og samtidig forteller hun hva andre lærde personer, Beisland, Nome, Fløistad o.a. har kommet fram til i sine forsøk på å plassere Scott i en bestemt religiøs bås. Bjørg Adine er ikke redd for å opponere, og i hennes konklusjon kan vi lese følgende: “På den måten kommer vi over det siste stykket med ferjemannen, vi når frem til Gud!

“Mennesketjeneste er gudstjeneste”, sier Scott selv i et intervju i Aftenposten (17. september 1951). Dette er det viktigste budskapet i Scotts bøker.”

Har Gabriel Scotts diktning appell i dag?

For Treskopostens lesere gir nok svaret seg selv! I andre del av oppgaven gir Bjørg Adine en beskrivelse av Gabriel Scott-Selskabet og andre selskaper. Videre har hun med en intervjudel. En del av Selskabets medlemmer har svart på spørsmål som bidrar til å gi svar på hovedspørsmålet. Bjørg Adine har vært igangsetter for mange gode samtaler om vesentlige spørsmål. Det blir aldri likegyldige samvær når Bjørg Adine deltar og samtalen dreier seg om Gabriel Scott og hans forfatterskap! Hennes engasjement bidrar til at vi andre må skjerpe oss og komme ut av den åndelige makeligheten. “Hvorfor er mennesket egentlig til og hva skal det her nede på jorden? Det kommer inn en dør og går ut av en annen - hvorfra, hvor hen?” Spørsmålene er fra Kilden, og Bjørg Adine starter innledningen til oppgaven sin med dette sitatet.

Det er dette det hele handler om, og det er dette som har appell til dagens mennesker. Det er svært dagsaktuelt å minne hverandre på nøysomhet og nestekjærlighet! Bjørg Adine

blir en døråpner og veiviser for oss, og hun avslutter med å samle trådene i den tosidige oppgaven. Jeg synes hun gjør dette på en mesterlig måte.

De religiøse tankene i bøkene er av en slik art at de også har appell i dag.

Det er lov å stille spørsmål, det er lov å gruble, det er lov å ha humor - i det hele tatt er det lov å være menneske!

Bjørg Adine er selv et svært levende og allsidig menneske. Hun har funnet en åndsfrende i forfatteren Gabriel Scott og med kjærlighet og kunnskap leder hun oss inn i hans litterære verden hvor hun hjelper oss å se litt bedre.

Bjørg Adine tok på seg sin selvkomponerte og selvstrikkede genser da hun møtte sensorene som skulle vurdere oppgaven hennes. På genseren har hun strikket inn sitatet som avslutter oppgaven:

“Somme tider saa sidder e og tenker - og somme tider saa bare sidder e”.

(Barkefletteren, 1931 s. 365)

Astrid Råbu
medlem av Gabriel Scott-Selskabet

Bøker gitt ut i regi av Gabriel Scott-selskabet

	Pris	Medlemspris
Jernbyrden, bind I og II	298,-	208
Vester i skjærene	UTSOLGT	
Tripp Trapp Tresko	UTSOLGT	
Hollender-Jonas og Gutten i Røyken	98,-	68,-
Sølvfaks	120,-	84,-
Pider Ro	148,-	104,-
Det spøker	198,-	138,-
Skipper Terkelsens levnetsløp	179,-	125,-
Jagtjournalen	179,-	125,-
Alkejegeren	249,-	174,-
Helgenen	249,-	174,-
Det gyldne evangelium	174,-	

I tillegg kan vi skaffe “Et blomstereventyr”: kr. 158,- fra Antropos forlag (111,- for medl.) “Gabriel Scott, et levnetsløp”: kr. 100,- av Truls Erik Dahl Heftet “Gabriel Scotts Høvåg” v. Ingjerd Modal, kr. 90,-

Bøkene kan kjøpes til medlemspris hos/på:
Høvåg Bygdebu, Vesterhus i Høvåg tlf/fax 37 27 45 97
Bjørg Adine Michalsen, Taubaneveien 17, Arendal, tlf. 370 94 200, 901 57 330
Brekkekjær pensjonat tlf. 37275220 fax 37 27 54 30

Ellers kan bøkene kjøpes til ordinær pris hos de fleste bokhandlere på Sørlandet

GABRIEL SCOTT-SELKABET

Styret i Gabriel Scott-selskabet

Lederskap:

Kristine Gauslaa Gilje og Torstein Gilje, Nymansveien 63, 4014 Stavanger, eller Fleseid, 4770 Høvåg. Tlf. 51 89 02 22 / 37 27 52 75. E-post: torste-g@frisurf.no

Kasserer:

Halgeir Verdal, 4821 Rykene, tlf. 37 03 43 28. E-post: h-verdal@frisurf.no

Sekretær:

Arnild Egeland, Rosenlund, Randesund, 4637 Kristiansand. Tlf. 38 04 54 66. E-post: egeland.arnild@c2i.net

Styremedlemmer:

Tore Austad, Tryms vei 14c, 4631 Kristiansand. Tlf. 38 09 08 95.

E-post: tore.austad@c2i.net

Eli Søyland, Andeveien 36, 4847 Arendal. Tlf. 37 02 44 61.

E-post: eli@arendal.folkebibl.no

Anders Bjørnholmen, Nygårdsst. 8, 4790 Lillesand. Tlf. 37 27 14 21,

E-post: anders.bjornholmen@nordea.no

Varamann:

Jens Stien, Broveien 9A, 4621 Kristiansand. Tlf. 38 01 00 13.

E-post: jensstien@c2i.net

Bokansvarlig:

Ingjerd Modal, Vesterhus, 4770 Høvåg. Tlf og fax: 37 27 45 97

Redaktør av Treskoposten:

Bjørg Adine Michalsen, Taubaneveien 17, 4825 Arendal. Tlf. 37 09 42 00.

E-post: bjorgmic@online.no, medarbeider: Sven Kåre Larsen